

Ὁ ἔχων σουσουμία, ἤτοι σύσσημα, χαρακτηριστικὰ τῆς μορφῆς ἀγγέλου, ὁ ὡς ἄγγελος ὠραῖος: Παιδάκι ἀγγελοσουσουμάτο. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοστοιχειωμένος ἐπίθ. Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ στοιχειωμένος μετοχ. τοῦ ρ. στοιχειώνω.

Ὁ ἔχων στοιχειὰ ἀγγέλους: Ἀγγελοστοιχειωμένη ἐκκλησία.

ἀγγελοστολισμένος ἐπίθ. Λεξ. Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ στολισμένος μετοχ. τοῦ ρ. στολίζω.

Ὁ ὡς ἄγγελος στολισμένος, ἤτοι ὁ φέρων ἐνδυμασίαν στολισμένην ὠραῖα.

ἀγγελοστορίζω Πελοπν. (Λακων.) Μετοχ. ἀγγελοστορισμένος Νεοελλην. Ἀνάλ. Παρνασσ. 1,280 ἀγιλουστορισμένους Θράκ. (Μάδυτ.) ἀγιλουστουρ'ομένους Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. ἱστορίζω.

Συνιστῶ τινα μετ' ἐπαίνων, κάμνω περὶ τινος καλὰς συστάσεις (οἶονεὶ ζωγραφίζω, χαρακτηρίζω τινὰ ὡς ἄγγελον, ἤτοι ἀγαθόν, καλὸν κττ.) Πελοπν. (Λακων.): Ἐννοια σου, πῆγα καὶ σὲ ἀγγελοστόρισα! (εἰρων.) Μετοχ., ὁ ὡς ἄγγελος ἱστορισμένος, ζωγραφισμένος, ἄρα ὠραῖος τὴν μορφήν, εὐειδῆς ἐνθ' ἄν.: Πιδὶ ἀγιλουστουρ'ομένου, δὲ χουρταίθ'ς νὰ τοῦ βλέπ'ς! Ἰμβρ. || Ἄσμ.

Ἀγγελοστορισμένη μου, ποιὸς σοῦ ἔδωσε τὴ χάρι, νὰ σαῖττεύης τοῖς καρδιῆς δίχως νὰ ἔχης δοξάρι; ἄγν. τόπ.

Κεῖνη ποῦ σέρνει τοῦ χουρὸ πέρδικα πλουμισμένη, ἢ μάννα της τὴν γέννησι ἀγιλουστουρισμένη Μάδυτ.

Κυρίγια μ', ὄδας οἱ ἰδῶ εἰς τοῦ χουρὸ πιασμένη, σὰν Παναγιὰ μὴ φαίνισι ἀγιλουστουρισμένη αὐτόθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοστόριστος Πελοπν. (Λακων.) ἀγγελοστόριστος Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοστορίζω.

1) Ἐκεῖνος περὶ τοῦ ὁποίου ἐδόθησαν καλαὶ συστάσεις ὅτι εἶναι καλός, ἀγαθός κττ. Πελοπν. (Λακων.): Τώρα πῆγαινε ὅπου θέλεις, εἶσαι ἀγγελοστόριστος. 2) Εὐειδῆς, ὠραῖος Πελοπν. (Λακων. Μάν.): Ἡ δεῖνα εἶναι ἀγγελοστόριστη Μάν. || Ἄσμ.

Παπᾶ μου ἀγγελοστόριστε, | παπᾶ μου χρυσολειτουρῆ Μάν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοστρατιώτης ὁ, Κάσ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ στρατιώτης.

Νέος ὠραῖος ὡς ἄγγελος καὶ ἔχων παράστημα στρατιωτικόν, οἷος εἶναι ὁ ἀρχάγγελος Μιχαήλ, συνήθως ἐν ἄσμ.: Ἄσμ.

Ψηλομελαχροινέ μου ἀτὲ κι ἀγγελοστρατιώτη, πῶς μοῦ τὴν ἐκατέλυσες τὴν ἀθλιή μου νεότη! Πβ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοσφάζομαι ἀμάρτ. ἀγγελοσφάζομαι Θήρ. Νάξ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. σφάζομαι.

Πνέω τὰ λοίσθια, ψυχορραγῶ ἐνθ' ἄν.: Φρ. Ἀγγελοσφάκτηκεν ὁ καμένος! (ἐπὶ τοῦ παρ' ἐλπίδα σωθέντος ἐκ βεβαίου θανάτου) Νάξ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελεύω 3.

ἀγγελότοπος ὁ, Καππ. (Σινασσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ τόπος.

Τόπος ἀγγελικός, ἤτοι μαγευτικός, ἔχων πολλὰς φυσικὰς καλλονὰς: Μιὰ μέρα ὁ βασιλεὺς εἶδε 'ς τ' ὄρωμα τ' ἔνα παλάτ' ὁμορφο ποῦ ἦταν σὰν ἀγγελότοπος, ποῦ λόγια δὲν εἶχε νὰ τὸ πῆ (ἐκ παραμυθ.) Ἀντίθ. διαβολότοπος.

ἀγγελοτρομάρα ἡ, Κάππ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ τρομάρα.

Ὁ τρόμος τοῦ θανάτου, ὃν αἰσθάνεται ὁ ψυχορραγῶν, καθ' ἣν στιγμὴν βλέπει τὸν μέλλοντα νὰ λάβῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀγγελοῦ: Φρ. Ἀγγελοτρομάρα νὰ σὲ πιάσῃ! (ἀρά).

ἀγγελοῦδα ἡ, Χίος (Βροντ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγελοῦδι.

Δαιμόνιον, ἢ κοινῶς νεράιδα (διότι αἱ νεραίδες νομίζονται ὠραῖαι).

ἀγγελοῦδάκι τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά. ἀγγελοῦδάκ' Θράκ. (Αἰν.)

Ἰποκορ. τοῦ οὐσ. ἀγγελοῦδι.

Μικρὸς ἄγγελος ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἄν θέλῃς, Χρόνι μου, νὰ ἰδῆς ὁμορφα κιφαλάκια, τήραξι μέσα 'ς τοῦν τρουβᾶ νὰ ἰδῆς ἀγγελοῦδάκια

Αἰν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελάκι 1.

ἀγγελοῦδι τό, σύνθηθ. ἀγγελοῦδι πολλαχ. ἀγγελοῦδ' βόρ. ἰδιώμ. ἀντιζελοῦδιν Κύπρ.

Ἰποκορ. τοῦ οὐσ. ἄγγελος.

1) Μικρὸς ἄγγελος σύνθηθ.: Παιδὶ ὁμορφο σὰν ἀγγελοῦδι σύνθηθ. Φτερωτὰ ἀγγελοῦδα (οἱ ἐν τῇ εἰκονογραφίᾳ παριστανόμενοι μικροὶ πτερωτοὶ ἄγγελοι) ΣΠασαγιάν. Ἀντίλ. 39 Μὴν τὸ μελετῆς τὸ μακαρίτικο, τώρα εἶναι ἀγγελοῦδι (περὶ μικροῦ παιδίου ἀποθανόντος) Κεφαλλ. || Ποίημ.

Ὁμοίως τ' ἀγγελοῦδα | ἀνέπερα ἀστέρια τοῦ Πλάστη ἀπ' τὰ χέρια | ἐβγαίναν λαμπρὰ

ΔΣολωμ. 103 (ἔκδ. 1859) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελάκι 1

β) Ὁ ψυχοπομπὸς ἄγγελος Κύπρ.: Φρ. Εἶδεν τ' ἀντιζελοῦδκια του (ἐφοβήθη πολὺ) Κύπρ. 2) Μικρὸν παιδίον, θωπευτικῶς (διὰ τὴν ἀθρότητά του) πολλαχ.: Τί βορεῖ νὰ σοῦ κάμη ἐν' ἀγγελοῦδι! Ἰθάκ. Τ' ἀγγελοῦδι μου! (θωπευτικῶς ἐπὶ μικροῦ παιδίου) Νίσυρ. Ἀγγελοῦδι μ'! Μακεδ. (Καταφύγ.) || Ἄσμ.

Ἀλάφρυνε γῆ, ἀλάφρυνε, τὸ χῶμα 'ς τ' ἀγγελοῦδι, θυμᾶσαι δὲ σὲ πίκρανε τ' ὀλόχαρο λουλοῦδι

(περὶ ἀποθανόντος νηπίου) Παξ. Συνών. ἀγγελάκι 2.

ἀγγελοφέρνω Πελοπν. (Κυπαρισσ.) ἀγγελοφέρνω Σῦρ. (Ἐρμούπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. φέρνω, περὶ οὗ ὡς β' συνθετ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 252.

1) Ἐχω ὁμοιότητα πρὸς τὸν ἄγγελο, εἶμαι ὠραῖος ὡς ἄγγελος Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ.ά.: Τί ὁμορφη ποῦ εἶν' αὐτή, ἀγγελοφέρνει! Ἐρμούπ. 2) Εἶμαι ἐτοιμὸς νὰ παραδώσω

τὴν ψυχὴν μου εἰς τὸν ἄγγελον, ψυχορραγῶ Πελοπ. (Κυπαρισσ.): Πάει πγά, τελείωσε, ἀγγελοφέρνει αὐτός! Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελεύω 3.

ἀγγελοφόρεμα τό, Σίφν. ἀγγελοφόρεμα Σῦρ. (Ἐρμούπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοφοροῦμαι.

Ἡ ψυχορραγία ἔνθ' ἄν.: Τὸν εἶδα τὸν ἄρρωστο ἀπάνω 'ς τ' ἀγγελοφόρεμα Ἐρμούπ. Ἐφτασα ἀπάνω 'ς τ' ἀγγελοφόρεμά του αὐτόθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελοθώρημα.

ἀγγελοφοροῦμαι Κυκλ. (Μῆλ. Τῆν. κ.ά.) ἀγγελοφοροῦμαι Κυκλ. (Πάρ. κ.ά.) ἀγγελοφοροῦμαι Πελοπ. (Δημητσάν.) Σίφν. κ.ά. ἀγγελοφοροῦμαι Ἄνδρ. Θήρ. ἀγγελοφορεῖμαι Κύθηρ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Λακεδ. Λακων. Ὀλυμπ. κ.ά.) ἀγγελοφορεῖμαι Πελοπ. (Μάν.) ἀγγελοφορεῖωμαι Πελοπ. (Μάν.) ἀντιγγελοφορεῖμαι Κύθηρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. ἀφοροῦμαι παρὰ τὸ ὑφορῶμαι. Ἰδ. GHatzidakis Ἄγγελος und Verwandtes 9.

Βλέπω τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου, πνέω τὰ λoίσθια, ψυχορραγῶ ἔνθ' ἄν.: Αὐτὸς ἀγγελοφορεῖται τῶρα Κυκλ. Ὁ ἄνθρωπος ἀγγελοφορεῖότανε κ' ἐκείνη τὸν ρῶταγε ἂν θέλῃ νὰ τὸν σκεπάσῃ Ὀλυμπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελεύω 3.

ἀγγελοφορῶ ἀμάρτ. ἀγγελοφορῶ Σῦρ. (Ἐρμούπ.) Μετοχ. ἀγγιλουφορισμένους Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. φορῶ. Ἡ μετοχ. ἀγγιλουφορισμένους ἐγεννήθη κατὰ παρασηματισμόν, διότι παρὰ τὸ φορῶ λέγεται καὶ φορίζω μετβ.

Ἐνδύομαι κατάλευκα ἐόρτια ἐνδύματα ἢ ἐν γένει ἐνδυμασίαν ἀρμόζουσιν εἰς ἄγγελον, καὶ δὴ ὠραίαν, ἔξοχον (τὸν ἄγγελον φαντάζεται ὁ λαὸς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λευχειμονοῦντα συμφώνως πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδ. Πβ. Ματθ. Εὐαγγ. 28, 3 «ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ [δηλ. τοῦ ἀγγέλου] ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἐνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών»): Ἄγγελοφόρεσε σήμερα, γιατί εἶναι γιορτὴ Ἐρμούπ. || Ἄσμ.

Ἄγγελοφορεμένη μου, μέλι μὲ τοῖς γλυκάδες, φαμάκι ποῦ μὲ πότισες αὐτὲς τοῖς ἑβδομάδες Ἐρμούπ.

Ἄγγιλουφορισμένη μου, ποιὸς σ' ἔδωκε τὴ χάρι, νὰ σαῖτενῆς τοῖς καρδιῆς χουρὶς νὰ 'χῆς δουξάρι; Μάδυτ.

ἀγγελοφρυδάτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγγελοφρυδάτος Σῦρ. (Ἐρμούπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ἐπίθ. φρυδάτος.

Ὁ ἔχων φρυδία ἀγγελικά, ὠραῖα: Στρογγυλοπρόσωπος κὶ ἀγγελοφρυδάτος. Συνών. ἀγγελοφρυδῆς. Πβ. ἀγγελικᾶτος 1, ἀγγελοφρυδοῦσα.

ἀγγελοφρυδῆς ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγγελοφρυδῆς Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ.ά. ἀγγιλουφρυδῆς Μακεδ. (Σισιάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ φρυδί.

Ἀγγελοφρυδάτος, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Εἶν' ὁμορφος ἄνθρωπος κὶ ἀγγελοφρυδῆς Ἐρμούπ. Πβ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοφρυδί τό, Πελοπ. ἀγγελοφρυδί Σῦρ. (Ἐρμούπ.) ἀγγελοφρυδο Σῦρ. (Ἐρμούπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ φρυδί. Περὶ τῆς κατ' ἀναλογ. μεταβολῆς τῆς καταλ. -ι εἰς -ο ἰδ. ΓΧατζιδ. MNE 2, 172 κέξ.

Ὁφρὺς ἀγγελική, ὠραῖα: Ἐχει ἀγγελοφρυδί ζωγραφιστὸ Ἐρμούπ. Εἶν' ὁμορφη, ἐκείνο τ' ἀγγελοφρυδὸ της σὲ σφάζει! αὐτόθ. || Ἄσμ.

Κυρά μ', ὅταν θὰ στολιστῆς νὰ πᾶς 'ς τὴν ἐκκλησιά σου, βάνεις τὸν ἥλιο πρόσωπο καὶ τὸ φεγγάρι ἀστήθη καὶ τοῦ κοράκου τὸ φτερό βάνεις ἀγγελοφρυδί Πελοπ.

ἀγγελοφρυδοῦσα ἐπίθ. θηλ. ἀμάρτ. ἀγγελοφρυδοῦσα Σῦρ. (Ἐρμούπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀγγελοφρυδῆς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα, περὶ ἧς ἰδ. ἌνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 192.

Ἡ ἔχουσα ἀγγελικὰς, ὠραίας ὀφρὺς: Εἶν' ὁμορφη κὶ ἀγγελοφρυδοῦσα. Πβ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοφτειασμένος ἐπίθ. Πελοπ. (Ἀρκαδ.) ἀγγελοφτειασμένος Κεφαλλ. Σῦρ. (Ἐρμούπ.) ἀγγιλουφτειασμένους Θεοσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ φτειασμένος μετοχ. τοῦ ρ. φτεῖάνω.

Ὁ ὑπὸ ἀγγέλου πλασμένος, εὐειδῆς, ὠραῖος ἔνθ' ἄν.: Νέος ἀγγελοφτειασμένος Ἀρκαδ. Ὅλα του εἶναι μὲ τὴν πέννα, ἀγγελοφτειασμένος! (μὲ τὴν πέννα ἐνν. ζωγραφιστὰ) Ἐρμούπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοχαϊδεμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀντιγγελοχαδεμένος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ χαϊδεμένος μετοχ. τοῦ ρ. χαϊδέω.

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον καὶ οἱ ἄγγελοι, τὰ κατ' ἔξοχὴν ὠραῖα πλάσματα, θωπεύουν διὰ τὴν καλλονὴν του, ὠραῖος: Ἄσμ.

Εἶμαι μακρὺς, εἶμαι λεγνός, ἀντιγγελοχαδεμένος τῶαι εἰς ἀγάπην πιστικὴν εἶμαι ἐμπιστεμένος. Μ' εὐτόδες τῶαι μὲ συχ-χώρησες τῶαι μεταλαβημένη ἐπῆεν νύφ-φη τοῦ Χριστοῦ τῶ ἀντιγγελοχαδεμένη. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικᾶτος 1.

ἀγγελοχαιρετίζω ἀμάρτ. ἀντιγγελοχαιρετίζω Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. χαιρετίζω.

Χαιρετίζω (καθὼς ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἐχαιρέτισε τὴν Παναγίαν κατὰ τὸν εὐαγγελισμόν) λέγων λόγους πλήρεις εὐμενείας καὶ ἀναγγέλων εὐφρόσυνα γεγονότα: Ἄσμ.

Παναγιά χαριτωμένη | τὸ ἀντιγγελοχαιρετισμένη τὸ ἐμένα χαρίτωσέ με | τὸ ἀντιγγελοχαιρετίσέ με (ἀντιγγελοχαιρετισμένη = χαιρετισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου).

ἀγγελοχτυπειοῦμαι ἀμάρτ. Ἄορ. ἀγγελοχτυπήθη Καπ. (Σινασσ.) Μετοχ. ἀγγελοχτυπημένος Καπ. (Σινασσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. χτυπειοῦμαι, δι' ὃ ἰδ. χτυπῶ.

Πλήττομαι ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου τοῦ θανάτου, ψυχορραγῶ: Ἀγγελοχτυπήθη (ἤρχισε νὰ ψυχορραγῇ) (Συνών. φε. τὸν χτύπ' σεν ὁ ἄγγελος). Συνών. ἀγγελεύω 3. Μετοχ. ἀγγελοχτυπημένος 1) Ὁ ψυχορραγῶν, ὁ πνέων